Agbejade Awon Ẹtọ Ọmọ Eniyan ni Kaakiri Agbaye

In commemoration of the *Fiftieth Anniversary of the Universal Declaration of Human Rights (1948-1998)*

Agbéjáde Awon Ẹtọ Ọmọ Ẹniyàn ni Kaakiri Àgbáyé

A TRANSLATION OF THE
UNIVERSAL DECLARATION
OF HUMAN RIGHTS

Into

YORÙBÁ

Bẹẹsini a tún mo pe àìbòwò fún ètó omo èníyàn maa n fa àwon ìwà tí kò bójú mu eyi tó lòdí si èrí-okàn Omọ èníyàn, ati ìgbé ninu ayé ti gbogbo Omọ - ẹda ti le maa jola ìgbádùn òminira ọrọ sísọ ati nínú ìgbàgbó́ lori ohun ti èníyàn bá fé́ ati ominira lati ni ìgboyà ati lati maṣe alálnú jẹ ohun to awọn eniyan n lepa.

Bẹẹ ni a mò pe o se kókó wipe tí kò ba ṣe pe wọn sun eniyan kan òdiri lati tako ìfíyà jẹ́ni ati ifi imu eni se tópolá, ìlànà ofin gbodo daabóbò ètó omo èníyàn.

Bee ni a mo wipe o se kókó lati mu igbèèrú bá ìdàgbàsóké, ìrépò laarin awon orílè-èdè.

Bẹẹ ni a mo wipe awon èníyàn Àjo Ìsòkan Agbáyé ti pinnu labe ofin wipe awon ni ìgbàgbó́ ninu ìpilè ètó Omo èníyàn ati ètó dogba - n - dogba fun awon Okùnrin ati Obìnrin pèlú pípinnu lati jeki ìdàgbàsóké àwùjo olómìnira wà pèlú ìgbé ayé to péye fun awon eniyan lápapò.

ÀGBEJÁDẸ À WON ÈTÓ OMO ÈNÌYÀN NÍ KAAKIRI ÀGBÁYÉ

Ni ojọ Kẹ́wà oṣù Kéjìlá odun 1948, ipàdé àpápò Ajo Ìsòkan Àgbáyé fohùn sòkan lori àgbéjáde awọn ètó Ọmọ ènìyàn ní àgbáyé. Àtúpalè re ni ó wà ni àtèlé àwon ojú ewé ìwé yi. Léhìn àgbéjáde ohun itan yi. Ajo naa wa kesi gbogbo awọn orílè-èdè ti won je Omo egbé lati Polongo agbejade yi, ni àwon ilé - ìwé ati awon ibùdó ikékò ti yo fi lè da duro labe ètò ìsèlú orílè - èdè kòòkan.

ÌKÉDE AGBEJADE AWON ÈTÓ OMO ENIYAN NI KAAKIRI ÀGBÁYÉ

ÌFÁÁRÀ

Bęęsini a gbọ pé èto ti kò ni àbàwón tí kò sì fi sìbì kan to wa fun gbogbo Omo èdá je gbòǹgbò Òmìnira, ìdájó ati àlááfíà lagbaye,

Bee si ni awon Omo egbe ti jéjé lati se ìkósejári awon ipinnu yi ni ìtowósowópò pèlú Àjo-Ìsòkan Àgbáyé, mimu ìgbèèrú bá ibòwò fún èto Omo èniyàn làbé ilàna Olóminira.

Béé ni a mò wipe nini àgbóyé àwon èto ati òminira wonyí se pàtàkì púpò fun ìyege àwon èjé yi.

Nitorina, ÌPÀDÉ AJỌ APÁPỌ̀ FỌWỌ́ SII Pẹ́ ÀWỌN ÈTỌ́ ỌMỌ ÈNÌYÀN NÌWÒNYÍ

Gegẹ bi aṣeyọri kanna fún gbogbo awọn èniyàn ati àwon orílè-èdè ẹni kọọkan, ẹgbẹ ati òtòkùlú láwùjo mú oro àgbéjade yi lókùndùn pèlu iyanu lati koni ati lati toni sóna fún ìgbèrú awon èto wonyi ati ominira alájosepò lórílè-ede ati lagbaye fun mímo ríri re láwùjo laarin awon orílè-èdè to jẹ Ọmọ ẹgbẹ ati awon agbègbè tó wà làbé àkóso won.

ÌSỌRÍ KINI

Gbogbo Omo-eda ni a bi pèlú ominira ati ẹtọ dogba-n-dogba. Wọn ni òòye ati èrí-okàn, wọ́n si gbodo maa hùwà si omonikeji pèlú èmí ìsòkan.

ÌSỌ̀RÌ KEJÌ

Gbogbo eniyan lo ni ètó ati ominira to wa ninu ikéde yi lâî ya ohunkohun sọ́tọ̀ bii èyà àwò ara ẹni, bóyá eniyan je Ọkùnrin tàbí Obìnrin èdè, èsìn, òrò ìsèlú tàbi awon ipinnu míràn, lorile-èdè abínibí eni, dúkìa, bíbíre tabi awon ohun miran.

Siwaju sii, kò gbodo sí ìyasọ́tọ̀ lori òrò ìsèlú, ipò orílè-èdè kan si ikeji lágbaye ti enikeni le je Ọmọ bibi ibè, yálà o je orílè-èdè olómìnira tabi bẹ́ẹ̀ kọ, tabi labẹ ohun yowu tó lè tẹ̀ ètó rè lójú.

ÌSỌ̀RÌ KẸTA

Gbogbo èniyàn lo ní ètó sí ìgbé ayé ominira ati ìdáabòbò.

ÌSỌ̀RÌ KẸRIN

A kò gbódò mu ẹnikẹ́ni ni ẹrú tabi kàn-án nípá fún ẹnikẹ́ni lati síngbà, bẹ́ẹ̀ gẹ́gé ni òwò erú je èèwò ni gbogbo ọ̀nà.

ÌSỌ̀RÍ KARUN

A kò gbọ̀dọ̀ fi iyà jẹ ẹnikẹni tàbí ìkóriraeni bii ìhùwàsí ti ẹranko, tabi fi eniyan si ìpò àìbẹ́gbẹ́ pe, tabi si ipo ìfiyàjẹni.

ÌSỌ̀RÍ KẸFÀ

Gbogbo eniyan lo ní ètó si ikani kún gẹgẹ bi èdá alàáyè labẹ́ òfin.

ÌSỌ̀RÍ KEJE

Gbogbo èniyàn lo dọ́gba labẹ́ òfin ti won sì ní ẹ̀tọ́ ààbò labẹ́ òfin láìsí ètanú. Gbogbo wọn lọ̀ sì ní ẹ̀tọ́ ààbò ni dogba-n-dogba lori ìkóriira tí ó lòdi si eniyan lori ẹ̀tọ́ si ìdábòbò dọgba-n-dọgba.

ÌSỌ̀RÍ KẸJỌ

Gbogbo eniyan lo ni ẹ̀tọ́ si ìgbanilà labẹ́ ìgbìmo alágbòròdùn to n daa-bobo awon ìlànà tó lè tàpá si awon òfin tó ba jẹ àtàkò si ẹ̀tọ́ ẹni gẹgẹ bi o ti wà ninu ẹ̀tọ́ iṣelu ati àkọsílẹ̀ òfin

ISỌRÍ KẸSAN

A kò gbọdọ fi ipá mú ẹnikẹni lái nidi tabi ifini si ahamọ tabi ileni kúrò ni orílẹ-èdè ẹni.

ISỌRÍ KẸWA

Gbogbo eniyan lọ ní ẹtọ ni dọgba-n-dogba si igbéjọ́ aifisibikan niwaju igbimò awọn olùgbéjọ́ lori iràpadà awon ẹtọ ati ojúṣe ẹni naa fun ẹsùn iwà òdaràn ti won lè fi kàn-án.

ISỌRÍ KỌKANLÁ

Gbogbo eni to won ba pè lẹjọ́ iwa òdaràn ni ó ni ẹtọ pé kò mọwọ́-mẹsẹ lori ẹsun òdaràn naa titi ti ofin yo fi fidi òràn naa mulẹ pe ó jẹbi nibi igbéjọ́ ojítayé eyi ti oní tòún gbọdọ ni gbogbo awọn ohun to yẹ fún idàabòbo lati wi àwíjàre bii agbẹjọ́rò.

Kò si ẹnikẹni ti a gbọ́dọ̀ sọ wipe o jẹbi iwà òdaràn nigba ti iru iwà bẹẹ kii se iwà òdaràn lásìkò ti onítòún hùwà yi. Bẹẹni ijiya kò gbọdọ̀ pọ̀jù tayọ bi o ti wà ní àkọsílẹ ofin ti o rú yi.

ÌSÒRÍ KEJÌLÁ

Kò si ẹnikẹ́ni ti a gbọ́dọ̀ kọlu kọlọfín rẹ̀, ẹbi, ilé tabi ìwé ti wọn kọ si onítòún tabi àtakò si owó ati ọla rẹ̀.

Gbogbo eniyan loni eto idaabobo lati koju awon atako yi

ÌSỌRÍ KETÀLÁ

1. Gbogbo eniyan loni ẹ̀tọ́ si òminira yíyan fanda ati gbigbe ni aaye ibùgbé ni àálà orílẹ̀-èdè rẹ̀.
2. Gbogbo eniyan loni ẹ̀tọ́ lati fi orílẹ̀-èdè rẹ̀ sílẹ̀ ati lati pádà ti o ba wùú.

ÌSỌRÍ KẸRINLA

1. Gbogbo èníyàn loni ẹ̀tọ́ lati bèèrè ati lati jọlá ìdáàbòbò ni orílẹ̀-èdè miran bi a ba wà ninu ipò ìfipá jẹ gàba lori ẹni lórílẹ̀-èdè tírẹ̀.
2. Wọn lè fagile ẹ̀tọ́ yi ti àridajú bá wà pe iru ẹni bẹẹ jẹbi ẹsùn ìwà ọdaran yàtò fun ti òṣèlú tabi awon ìlànà àábò ti Ajọ Isọkan Agbáyé ya sílẹ̀ fun ẹtọ ẹni kọ̀ọ̀kan.

ÌSỌ̀RÍ KẸ̀ẸDÓGÚN

1. Gbogbo eniyan loni ẹ̀tọ́ ati je Ọmọ orílè-èdè kan.
2. Kosi ẹnikẹni ti a gbódò tako jíjé omo orílè-èdè rẹ, tabi ki a ta kòó ti o bá fẹ́ jẹ́ Ọmọ orílè-èdè miran.

ÌSỌ̀RÍ KẸ̀RÌNDÍNLÓGÚN

1. Tọkùnrin, tobìnrin to ba ti bàlágà loni eto lati ni ìyàwó tabi ọkọ kí wọn si ko ẹbí jọ. Wọn ni ẹ̀tọ́ dọgba-n-dọgba lori ìgbéyàwó ati ìlọ́kọ ati lásìkò àbágbépọ̀ wọn tabi ti won ba túká.
2. Ìdàpò tokùnrin-tobìnrin gbọ́dọ̀ waye ni tọkan-tọkan pẹ̀lú ìfẹ́ ọkan awọn ti wọn ba fẹ fẹra won, láì fipa mu wọn.
3. Ẹbí jẹ gbòngbò àwùjọ, wọn si ní èto ìdáàbòbò lọwọ àwùjọ ati ìjọba.

ÌSỌ̀RÍ KẸTÀDÍNLÓGÚN

1. Gbogbo eniyan loni èto lati ni dúkìá l'oun nikan ṣoṣo tabi ni ajọnípọ̀ pẹlu awọn ẹlòmíràn.

2. A kò gbọdọ̀ fī ipá gba dúkìá ẹnikẹni

ÌSỌ̀RÍ KEJÌDÍNLÓGÚN

Gbogbo ènìyàn loni ẹ̀tọ́ si ominira èrò, èrí-okàn ati èsìn, lara ẹ̀tọ́ yi ni ominira lati yí èsìn tabi ìgbàgbó eni padà fúnra ẹni tabi pẹlu àwùjo ni ìkòkò tabi ni gbangba lati fī èsìn nàà jósìn, kóni tabi polongo rẹ̀.

ÌSỌ̀RÍ KỌKÀNDÍNLÓGÚN

Gbogbo eniyan loni ẹ̀tọ́ ominira lori èrònǵbà ati àsọ̀jáde, lara ẹto yi ni ominira lati pinnu láìsí ìyojúsí, ati lati béére, gbà tabi tani lólobó lori èrò okàn ninu àgbéjáde orîyìn yówù nípaṣẹ̀ ilé-iṣẹ́ Ìròyìn.

ÌSỌ̀RÍ OGÚN

1. Gbogbo eniyan loni èto ̀ominira àpèjọ àlááfīà ati jíjé ọmọ ẹgbẹ́.

2. A kò lè kàn-án nipa fun ẹnikẹni lati darapọ̀ mó ẹgbẹ kan.

ÌSÒRÍ KỌKÀNLÉLÓGÚN

1. Gbogbo eniyan loni ẹ̀tọ́ lati lówó ninu ìjoba orílè-èdè re, yálà ni ìdádúró tabi nípasè asọ̀jú tí a yàn funra ẹni.

2. Gbogbo eniyan loni ẹ̀tọ́ dogba-n-dogba lati kopa ninu ṣiṣe isé ilú orilẹ-ẹdẹ rẹ.

3. Ohun ti awon eniyan ba n fe ni yó je ìpìlè ase ijoba eyi ti yo maa wayé nílarè-ìlàrè ati eto idibo alailabawon fun gbogbo gboo ni dogba-n-dogba ti won gbodo di ni koko tabi eto idibo to ja gaara.

ISORI KEJILELOGUN

Gbogbo eniyan loni eto si idaabobo lawujo nipase akitiyan ijoba orile-ede ati ìfowósowópò orile-èdè sórílè-èdè, lori ìwòn ba ohun àlùmónì ìpínlè kòòkan, ẹtọ nipa ti àsà ati ninu ìdàgbàsókè bá ara ẹni.

ÌSỌ̀RÍ KẸTÀLÉLÓGÚN

1. Gbogbo eniyan loni ẹ̀tọ́ lati ṣiṣẹ́, òmìnira ìsẹ́ tó wuni ati Ìbojútóní lẹ́nu isé pelu ìdáàbòbò lowo àìrísése.
2. Gbogbo eniyan loni ètó si ìgbowó osù kanna, lori isé, kanna.
3. Gbogbo eni to ba ńsisé loni ètó si owó isé tó jojú eyi to fi léè gbe ìgbé aye Omolúàbí
4. Gbogbo eniyan loni ètó lati dá egbé awon òsìsé sile tabi lati darapò mo egbé tó bá lè dáàbòbò ẹ̀tọ́ rẹ.

ÌSỌ̀RÍ KẸRÌNLÉLÓGÚN

Gbogbo eniyan loni ètó isinmi ati ìnajú, pelu àsìkò ise ti ko gbodo dánilágara ati aaye isimi ni ilàrè - ìlàrè pẹlu sisan owó fun-un

ÌSỌ̀RÍ KẸ́ẸDỌ́GBÒN

1. Gbogbo eniyan loni ètó si ìgbé aye rere to ye Omolúàbí ati ètó ilera fun òún ati ebí

rẹ, pẹ̀lú ounjẹ, aṣọ wíwò, ilé-gbígbé eto ìwòsàn ati pípèsè awon ohun amuludun pelu eto ìdáàbòbò lówó àjálù ainíse lówó àìsàn, àidápé-lara, opó, ogbó tabi awon ohun miran to koja agbara rè.

2. Àwon abiyamo ati Omo kékèké ni eto si àkànse àbojútó ati ìranlówó. Gbogbo Omo, yálà won bíi lónà èto labé ìgbeyàwó ni, tabi síta lo ni ẹtọ lati jolá ìdáàbòbò àwùjo.

ÌSÒRÍ KERÌNDÍNLÓGBÒN

1. Gbogbo eniyan loni èto si imo èkó ìwé Èkó si gbódò je òfé o kéré tan fun alakobéré ati jélé-o-sinmi. Èkó alákobéré gbódò je dandan. Èkósé-owó ati ti ìmò gbógbo -n -se gbódò wa ni àrowóto pelu èto ilé èkó giga, gbódò wà fun gbogbo gbòò lori idúró enikòòkan.

2. Èto èkó maa wà fún mímú ìdàgbàsóké bá Omo - èdá ati nini agboye ati ìbòwò fún èto ati òminira eni. Yoo mu ìgbérú ba àgbóra-

eni ye, ajose, ifaradà ati ife laarin gbogbo orílè-èdè, èyà, tàbí èsìn fun ilosíwájú akitiyan. Ajo Isokan Agbáyé ati ifesèmúlè àláafíà.

ÌSÒRÍ KETÀDÍNLÓGBÒN

1. Gbogbo eniyan loni eto lati kópa ninu àsà àwùjo re, ki o fi lè je àànfàání ìtèsíwájú ninu imò ijinlè.

2. Gbobo eniyan loni èto idáàbòbò lori gbogbo ohun kohun to ba fi opolo rè gbéyo

ÌSÒRÍ KEJÌDÍNLÓGBÒN

Gbogbo èniyàn loni èto si ìlànà awujo ati ti orílè-èdè si rílè-èdè lagbye ninu eyi ti gbogbo awon eto ati ominira to wà ninu ikede yi yo ti di mimuse.

ÌSÒRÍ KOKÀDÍNLÓGBÒN

1. Gbogbo eniyan loni ojúse si àwujo nibi ti ìdàgbàsóke ti lè ba onítòún.

2. Nipa ilakaka lati je igbadun eto ati ominira wonyi, eniyan gbodo tele ilana ofin to da lori idaabobo fun awujo, alaafia ati abojuto ilu nibi ti eto ijoba tiwa-n-tiwa ba wa.

3. A ko gbodo lo awon eto ati ominira wonyi lona to tako ilana ati ipinnu Ajo - Isokan Agbaye ipinnu yi.

ISORI OGBON

Ko si ohunkohun ninu ikede yi ti a gbodo tumo si wipe ijoba kan, iko egbe tabi enikan ni eto lati se ohun-kohun kan tabi lati sakitiyan to le gbegi le eyikeyi ninu awon eto ati ominira ti a la sile wonyi.